

## Γ' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

### ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ 1: Η Χριστιανοσύνη στον σύγχρονο κόσμο

#### Περιεχόμενα

Βασικά Θέματα: II.: «Εν εκκλησίαις ευλογείτε τον Θεόν»: Λατρεία και τέχνη στην Ανατολή και τη Δύση .....	2
ΒΘ: II.iii.: Λατρευτική παράδοση (Βάπτισμα, Χρίσμα, Ευχαριστία) .....	2
Ιστορία του Βαπτίσματος.....	2
Η τελετή του Βαπτίσματος στην Ορθόδοξη Εκκλησία .....	2
Ευχή από την ακολουθία του Βαπτίσματος.....	3
Ευχή από την ακολουθία του Βαπτίσματος.....	3
Ευχή από την ακολουθία του Βαπτίσματος.....	4
Η Ορθόδοξη θεολογία του μυστηρίου του Βαπτίσματος .....	4
Το μυστήριο του Χρίσματος στην Ορθόδοξη Εκκλησία .....	5
Η Θεία Ευχαριστία στην Ορθόδοξη Εκκλησία .....	5
Θ. Ευχαριστία και το έργο της Εκκλησίας.....	6
Θεία Ευχαριστία και Εκκλησία: η Ορθόδοξη κατανόηση.....	7
Η Θεία Ευχαριστία ως ένωση με τον Θεό και μεταξύ των χριστιανών .....	7
Η Θεία Ευχαριστία το κέντρο της ζωής της Ορθόδοξης Εκκλησίας .....	8
Ορθόδοξη Εκκλησία και Θεία Ευχαριστία .....	8
Η Ορθόδοξη Θεία Λειτουργία.....	9
Το Χρίσμα στην Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία.....	10
Το Χρίσμα, κατά την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία .....	10
Η σπουδαιότητα του Χρίσματος στην Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία.....	11
Η τέλεση του Μυστηρίου του Χρίσματος στην Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία.....	11
Το Μυστήριο του Χρίσματος και η πρώτη Θεία Ευχαριστία στην Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία / ηλικία χρισμένου .....	12
Προϋποθέσεις για το Χρίσμα την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία.....	12
Μελέτη Περίπτωσης: το Χρίσμα στην Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία Σύρου (2013) .....	13
Η Θεία Ευχαριστία στην Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία .....	13
Το μεγάλο μυστήριο, η Θεία Ευχαριστία, κατά την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία .....	14
Η Θεία Ευχαριστία, μυστήριο ενότητας-κοινωνίας όλων των βαπτισμένων, κατά την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία .....	14
Από την Ευχαριστία γεννιέται η Εκκλησία, κατά την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία.....	14
Η Θεία Ευχαριστία ως κοινωνία, κατά την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία .....	15
Η Θεία Ευχαριστία μετατρέπει τον άνθρωπο εν Χριστώ, κατά την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία .....	15
Η Θεία Ευχαριστία φάρμακο αθανασίας, κατά την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία .....	16
Η Ευχαριστία το κατ' εξοχήν μυστήριο παρουσίας του Χριστού, κατά την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία.....	16
Η Θεία Ευχαριστία ως θυσία, κατά την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία .....	16
Η «Ημέρα του Κυρίου» ουσιαστική διάσταση της χριστιανικής ταυτότητας, κατά την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία .....	17
Η σημασία της Κυριακής, κατά την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία.....	17
Δεν εννοείται Λειτουργία χωρίς Θεία Μετάληψη, κατά την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία.....	18
Ομολογία Πίστεως της Ελληνικής Ευαγγελικής Εκκλησίας: Το Βάπτισμα .....	18
Ομολογία Πίστεως της Ελληνικής Ευαγγελικής Εκκλησίας: Το Κυριακό Δείπνο ή Ευχαριστία .....	19

Ομολογία Πίστεως της Ελληνικής Ευαγγελικής Εκκλησίας: η αντίληψη της Ευαγγελικής Εκκλησίας για τις τελετές (μυστήρια).....	19
Η αντίληψη της Ευαγγελικής Εκκλησίας για τα μυστήρια γενικά.....	19

## **Βασικά Θέματα: II.: «Εν εκκλησίαις ευλογείτε τον Θεόν»: Λατρεία και τέχνη στην Ανατολή και τη Δύση**

### **ΒΘ: II.iii.: Λατρευτική παράδοση (Βάπτισμα, Χρίσμα, Ευχαριστία)**

#### **Ιστορία του Βαπτίσματος**

«Είναι μεγάλη τιμή και ξεχωριστό προνόμιο το να είμαστε μέλη της Εκκλησίας του Χριστού. Η ένταξή μας στην άγια **ποιμνη** της Εκκλησίας γίνεται με το μυστήριο του Βαπτίσματος. Το σύστησε ο ίδιος ο Κύριος με την εντολή που έδωσε στους μαθητές του να βαπτίζουν τους ανθρώπους στο όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος (Ματθ. 28,19). Ο ίδιος βαπτίστηκε και η βάπτισή του έγινε τύπος και υπογραμμός του δικού μας Βαπτίσματος.

Στην πρώτη χριστιανική εποχή, οι άνθρωποι βαπτίζονταν μεγάλοι, όπως γίνεται σήμερα στις χώρες της ιεραποστολής και στην Ελλάδα με αρκετούς οικονομικούς πρόσφυγες. Η **κατήχησή** τους κρατούσε τρία χρόνια και τη νύχτα του Πάσχα βαπτίζονταν ομαδικά. Ανάλογα με το στάδιο της κατήχησης λέγονταν: ακρωμένοι, κυρίως κατηχούμενοι και φωτιζόμενοι. Οι πρώτοι άκουγαν το λόγο του Θεού, χωρίς άλλη υποχρέωση. Οι δεύτεροι παρακολουθούσαν το πρώτο μέρος της Θείας Λειτουργίας με την υποχρέωση να ζουν χριστιανικά και οι τρίτοι ήταν εκείνοι που τους χώριζαν από το Βάπτισμα λίγες εβδομάδες. Αλλά και μετά το Βάπτισμα συνεχιζόταν η κατήχηση για τους νεοφώτιστους. Όταν επικράτησε ο νηπιοβαπτισμός (5ος αι.), η κατήχηση ανατέθηκε στον ανάδοχο και στους γονείς του νηπίου.»

Γκότσης Χ., Μεταλληνός π. Γ., Φίλιας Γ., *Ορθόδοξη Πίστη και Λατρεία. Α' Γενικού Λυκείου*, ΟΕΔΒ, Αθήνα, Δ.Ε. 21. Ανακτήθηκε από:

<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL-A106/116/899,3346/> (15-7-16).

ΒΘ: II.iii.

\* \* \*

#### **Η τελετή του Βαπτίσματος στην Ορθόδοξη Εκκλησία**

«Πριν αρχίσει το Βάπτισμα, ο ιερέας και ο ανάδοχος, κρατώντας στην αγκαλιά του το νήπιο, στέκονται στον πρόναο. Ο ιερέας, αφού σφραγίσει το πρόσωπο του παιδιού στο όνομα της Αγίας Τριάδος με το σημείο του σταυρού και εκφωνήσει το όνομα, διαβάσει ορισμένες ευχές. Στη συνέχεια, με στραμμένο το νήπιο προς τη δύση, γίνεται η απόταξη, η αποκήρυξη του σατανά. Ακολουθεί, με στροφή προς την ανατολή, που είναι (συμβολικά) το φωτεινό βασίλειο του Χριστού, η σύνταξη με αυτόν. Η παράδοση στην αγκαλιά του Χριστού επισφραγίζεται με την απαγγελία του Συμβόλου της Πίστεως. Τέλος, όπως λέει η τελευταία ευχή, παρακαλείται ο Θεός να προσκαλέσει το δούλο του στο άγιο φώτισμα και να τον αξιώσει της μεγάλης του χάριτος. Το περιεχόμενο των ευχών υπογραμμίζει και το ρόλο του αναδόχου. Ομολογεί για λογαριασμό του παιδιού την πίστη της Εκκλησίας, που πρέπει να 'ναι σαρκωμένη και έκδηλη και στη δική του τη ζωή. Αυτή θα δει το παιδί, όταν μεγαλώσει, και αυτή θα μιμηθεί.

Μετά ακολουθεί η καθαυτό τελετή του Βαπτίσματος. Πρώτα αγιάζεται το νερό και ευλογείται το

λάδι με ευχές. Έπειτα λαδώνεται το παιδί από τον ιερέα και στη συνέχεια βυθίζεται τρεις φορές στην κολυμβήθρα. Η τριπλή κατάδυση και ανάδυση στο νερό της κολυμβήθρας σημαίνει τη συμμετοχή του βαπτιζόμενου στην τριήμερη ταφή και την Ανάσταση του Χριστού. Στη συνέχεια, χρίεται με άγιο μύρο, και το ντύνουμε στα ολόλευκα. Ανήκει πια στο Χριστό και στην Εκκλησία. Τα υλικά που χρησιμοποιούνται στο Βάπτισμα έχουν τη σημασία τους. Το νερό με τις ιδιότητες του καθαρισμού, της καταστροφής (πλημμύρας) και της ζωτικότητας συμβολίζει αυτά που γίνονται: ο πιστός καθαρίζεται από την αμαρτία, θάβει τον παλιό άνθρωπο και αναγεννιέται σε μια νέα ζωή. Αλείφεται με λάδι, όπως οι αθλητές της πάλης, γιατί θα παλέψει ενάντια στο κακό και στην αμαρτία. Έχουμε ακόμη μια συμβολική πράξη: το κόψιμο λίγων τριχών από το κεφάλι, από τέσσερα σημεία σε σχήμα σταυρού. Η πράξη αυτή συμβολίζει αφενός μεν μια μικρή θυσία του βαπτιζόμενου στο Λυτρωτή του και αφετέρου ότι ο νέος χριστιανός ανήκει πλέον στον Χριστό όπως οι δούλοι στην αρχαία εποχή που με την κουρά ανήκαν στον κύριό τους.»

Γκότσης Χ., Μεταλληνός π. Γ., Φίλιας Γ., *Ορθόδοξη Πίστη και Λατρεία. Α' Γενικού Λυκείου*, ΟΕΔΒ, Αθήνα, Δ.Ε. 21. Ανακτήθηκε από:  
<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL-A106/116/899,3346/> (15-7-16).

ΒΘ: II.iii.

\* \* \*

### **Ευχή από την ακολουθίας του Βαπτίσματος**

«Στο όνομά σου, Κύριε και Θεέ της αλήθειας, και του μονογενούς σου Υιού και του Αγίου σου Πνεύματος, βάζω το χέρι μου πάνω στο δούλο σου (δείνα), που αξιώθηκε να καταφύγει στη βοήθεια που δίνει το άγιο Όνομά σου και να φυλαχτεί κάτω από τις φτερούγες σου. Διώξε απ' αυτόν την παλιά εκείνη πλάνη και γέμισέ τον με πίστη, ελπίδα και αγάπη για σένα, ώστε να μάθει πως εσύ 'σαι ο μόνος και αληθινός Θεός και ο μονογενής σου Υιός, ο Κύριος μας Ιησούς Χριστός, και το Άγιο σου Πνεύμα. Δώσ' του τη δύναμη να τηρεί όλες τις εντολές σου και να φυλάξει τα αρεστά σε σένα γιατί αν τα κάμει αυτά ο άνθρωπος θα ζήσει σύμφωνα μ' αυτά. Γράψε τον στο βιβλίο της ζωής σου και ένωσε τον με την ποίμνη του λαού σου. Ας δοξαστεί από αυτόν το άγιο όνομά σου, και του αγαπητού σου Υιού, του Κυρίου μας Ιησού Χριστού και του ζωοποιού σου Πνεύματος...»

Απόσπασμα από την Ακολουθία του Βαπτίσματος. Βλ. Γκότσης Χ., Μεταλληνός π. Γ., Φίλιας Γ., *Ορθόδοξη Πίστη και Λατρεία. Α' Γενικού Λυκείου*, ΟΕΔΒ, Αθήνα, Δ.Ε. 21. Ανακτήθηκε από:  
<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL-A106/116/899,3346/> (15-7-16).

ΒΘ: II.iii.

\* \* \*

### **Ευχή από την ακολουθίας του Βαπτίσματος**

«Δέσποτα Κύριε και Θεέ μας, προσκάλεσε το δούλο σου (δείνα) στο άγιο σου φώτισμα, και αξίωσέ τον να λάβει τη μεγάλη αυτή χάρη του αγίου σου Βαπτίσματος. Ξέντυσέ τον από την παλιά του κατάσταση, και ανανέωσέ τον για να απολαύσει την αιώνια ζωή και γέμισέ τον με τη δύναμη του Αγίου σου Πνεύματος, για να ενωθεί με το Χριστό σου. Και αυτό για να μην είναι πια

παιδί με σαρκικό φρόνημα, αλλά παιδί της δικής σου Βασιλείας...»

Απόσπασμα από την Ακολουθία του Βαπτίσματος. Βλ. Γκότσης Χ., Μεταλληνός π. Γ., Φίλιας Γ., *Ορθόδοξη Πίστη και Λατρεία. Α' Γενικού Λυκείου*, ΟΕΔΒ, Αθήνα, Δ.Ε. 21. Ανακτήθηκε από: <http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL-A106/116/899,3346/> (15-7-16).

ΒΘ: II.iii.

\* \* \*

### **Ευχή από την ακολουθίας του Βαπτίσματος**

«[...] Εσύ λοιπόν, Δέσποτα, βασιλιά των πάντων, σπλαχνικέ, χάρισε σ' αυτόν και τη σφραγίδα της δωρεάς του αγίου και παντοδύναμου και αξίου προσκύνησης Πνεύματος σου και τη μετάληψη του αγίου Σώματος και του τιμίου Αίματος του Χριστού σου. Φύλαξε αυτόν στον αγιασμό σου. Στερέωσέ τον στην ορθόδοξη πίστη. Γλύτωσέ τον από τον πονηρό κι απ' όλα τα τεχνάσματά του και με το σωτήριο φόβο σου διατήρησε την ψυχή του σε καθαρότητα και σε αρετή. Έτσι ώστε να σου είναι ευάρεστος με κάθε έργο και λόγο και να γίνει υιός και κληρονόμος της επουράνιας βασιλείας σου...»

Απόσπασμα από την Ακολουθία του Βαπτίσματος. Βλ. Γκότσης Χ., Μεταλληνός π. Γ., Φίλιας Γ., *Ορθόδοξη Πίστη και Λατρεία. Α' Γενικού Λυκείου*, ΟΕΔΒ, Αθήνα, Δ.Ε. 21. Ανακτήθηκε από: <http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL-A106/116/899,3346/> (15-7-16).

ΒΘ: II.iii.

\* \* \*

### **Η Ορθόδοξη θεολογία του μυστηρίου του Βαπτίσματος**

«Το Βάπτισμα ενός παιδιού είναι σημαντικό γεγονός της ζωής του και μια ωραία οικογενειακή γιορτή. Για την Εκκλησία όμως έχει ευρύτερες διαστάσεις: πολιτογραφεί και εγγράφει στα μητρώα της ένα ακόμη μέλος της. Ένα νέο λιθαράκι μπαίνει στην οικοδομή της. Όταν ο ιερέας, ο ανάδοχος και το παιδί περιφέρονται γύρω από την κολυμβήθρα, ψάλλεται ο στίχος: “όσοι βαφτιστήκατε στο όνομα του Χριστού, έχετε ντυθεί το Χριστό” (Γαλ. 3, 27). Τα λόγια αυτά σημαίνουν πως αυτός που βαπτίστηκε απαλλάχτηκε από την προπατορική αμαρτία. Αν είναι μεγάλος, απαλλάχτηκε από όλες του τις αμαρτίες. Ακόμη περισσότερο: απέβαλε τη θνητή του φύση και ντύθηκε το άφθαρτο και | αθάνατο ένδυμα του Χριστού, όπως λένε και τα κείμενα του μαθήματος μας. Έτσι, το Βάπτισμα δεν είναι μόνο λουτρό που καθαρίζει, αλλά «λουτρό παλιγγενεσίας» (Τίτ. 3, 5), δηλαδή αναγέννησης, νέας δημιουργίας. «Είναι λύτρο για τους αιχμαλώτους. Συγχώρεση για τα αμαρτήματα. Θάνατος της αμαρτίας. Αναγέννηση για την ψυχή. Ένδυμα φωτεινό. Άγια και ανεξίτηλη σφραγίδα. Όχημα που φέρνει στον ουρανό. Πραγματική απόλαυση της μακαριότητας του Παραδείσου. Χάρισμα υιοθεσίας. Εγκαθιστά στην ψυχή μας τη Βασιλεία των ουρανών». (Κυρίλλου Ιεροσολύμων, Προκατήχηση 16, ΒΕΠ 39, 46).»

Απόσπασμα από την Ακολουθία του Βαπτίσματος. Βλ. Γκότσης Χ., Μεταλληνός π. Γ., Φίλιας Γ., *Ορθόδοξη Πίστη και Λατρεία. Α' Γενικού Λυκείου*, ΟΕΔΒ, Αθήνα, Δ.Ε. 21. Ανακτήθηκε από: <http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL-A106/116/899,3346/> (15-7-16).

ΒΘ: II.iii.

\* \* \*

### **Το μυστήριο του Χρίσματος στην Ορθόδοξη Εκκλησία**

«Στην ακολουθία του Βαπτίσματος, είναι ενσωματωμένο και το μυστήριο του Χρίσματος. Η πράξη της χρίσης είναι γνωστή από την Παλαιά Διαθήκη. Βασιλείς, ιερείς, προφήτες χρίονται πριν αναλάβουν το έργο τους. Ήταν σημάδι κλήσης και αφιέρωσης στο Θεό. Ο Κύριος είναι ο Μεσσίας (=χρισμένος), γιατί ως άνθρωπος χρίστηκε με το Άγιο Πνεύμα κατά τη Βάπτισή του. Στην Καινή Διαθήκη, βλέπουμε τους αποστόλους να θέτουν τα χέρια τους στους βαπτιζόμενους, οι οποίοι με τη **χειροθεσία** αυτή λάβαιναν το Άγιο Πνεύμα (Πράξ. 8, 17).

Ο ιερέας, ύστερα από κατάλληλη ευχή, χρίει το νεοφώτιστο σ' όλα τα μέρη του σώματος του με Άγιο Μύρο κάνοντας το σημείο του σταυρού και λέγοντας: "Σφραγίς δωρεάς Πνεύματος Αγίου. Αμήν". Η συμβολική αυτή πράξη βεβαιώνει τη δωρεά των χαρισμάτων του Αγίου Πνεύματος.

Έτσι το Χρίσμα έχει μια βαθύτερη σημασία. Με το μυστήριο του Βαπτίσματος γίναμε νεοσύλλεκτοι στρατιώτες του Χριστού. Με το Χρίσμα εξοπλιζόμαστε, τελειοποιούμε τις πνευματικές μας δυνάμεις, γινόμαστε κοινωνοί και μέτοχοι της ζωής του Χριστού. Δε φθάνει που ξαναγεννηθήκαμε, πρέπει και πνευματικά να προοδεύσουμε. Ο καθένας μας ως μέλος της Εκκλησίας πρέπει να είναι: βασιλιάς, που κυριαρχεί στα πάθη του, ιερέας, που προσφέρει στον Κύριο πνευματικές θυσίες και προφήτης, που διδάσκει τους συνανθρώπους του. Επειδή αξιωθήκαμε να χριστούμε, έχουμε το όνομα χριστιανός και είναι τιμή μας αυτό. Οι πρώτοι χριστιανοί όταν σύρονταν στα δικαστήρια και τους ρωτούσε ο δικαστής ποιο ήταν το όνομά τους, απαντούσαν: «Είμαστε χριστιανοί». Ας διδαχτούμε από το παράδειγμά τους.»

Απόσπασμα από την Ακολουθία του Βαπτίσματος. Βλ. Γκότσης Χ., Μεταλληνός π. Γ., Φίλιας Γ., *Ορθόδοξη Πίστη και Λατρεία. Α' Γενικού Λυκείου*, ΟΕΔΒ, Αθήνα, Δ.Ε. 21. Ανακτήθηκε από: <http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL-A106/116/899,3346/> (15-7-16).

ΒΘ: II.iii.

\* \* \*

### **Η Θεία Ευχαριστία στην Ορθόδοξη Εκκλησία**

«Όταν τελείται Θεία Λειτουργία, ξεκινάμε από τα σπίτια μας για να πάμε στο ναό. Πηγαίνουμε εκεί, όπου μας περιμένει ο αναστημένος Κύριος, γιατί ξέρουμε τι χαρίζει η θεία λατρεία στα μέλη της Εκκλησίας. Εκεί συνειδητοποιούμε ότι:

1. Είμαστε ένα σώμα, το σώμα του Χριστού. Όπως το λέει ο Απ. Παύλος: «Έτσι και το πλήθος των χριστιανών είμαστε ένα σώμα χάρη στο Χριστό, και καθένας μας αποτελεί μέλος του σώματος, που μέλη του είναι κι όλοι οι άλλοι» (Ρωμ. 12, 4-5).

2. Αφού είμαστε ενωμένοι με το Χριστό, είμαστε δεμένοι και μεταξύ μας. Αυτό φαίνεται καλύτερα όταν κοινωνούμε. Μεταλαμβάνουμε από τον έναν άρτο και το ένα ποτήριο, όπως το λέει ο Απ. Παύλος: "Όπως ο άρτος είναι ένας, έτσι κι εμείς αποτελούμε ένα σώμα, αν και είμαστε πολλοί, γιατί όλοι τρώμε από τον ίδιο άρτο" (Α' Κορ. 10,17) και η ευχή του παραπάνω κειμένου. Η ενότητα των πιστών που υπάρχει στο λατρευτικό χώρο σφυρηλατείται από την ειρήνη και την αγάπη, όπως υπογραμμίζει το κείμενο που ακολουθεί. Αυτές δένουν τους ανθρώπους και

ιδιαίτερα τους πιστούς, ενώ η ταραχή και το μίσος τους χωρίζουν. Γι' αυτό ακούγονται στην εκκλησία τα: “εν ειρήνη του Κυρίου δεηθώμεν” και “αγαπήσωμεν αλλήλους ίνα εν ομονοία ομολογήσωμεν”.

Η ενότητα των πιστών στη Θεία Λειτουργία είναι ένα γεγονός που ξεπερνάει τα όρια του ατομισμού. Η κοινότητα των πιστών προσεύχεται όχι μόνο για τους παρόντες στη σύναξη, αλλά και για όσους δεν μπόρεσαν να παραστούν ακόμη και για όσους δείχνουν εχθρική διάθεση απέναντι της.

3. Στη Θεία Λειτουργία συμμετέχουμε προσευχόμενοι. Η ιερουργία δεν είναι μόνο έργο των ιερέων είναι και δικό μας, του λαού. Το λέει και η λέξη λειτουργία, που είναι σύνθετη από το λείτος= λαός + έργο. Απαντούμε στις εκφωνήσεις του ιερέα με τα “Κύριε ελέησον”, “Αμήν” κ.ά. Και ομολογούμε την πίστη μας όχι μόνο με την απαγγελία του «Πιστεύω», αλλά και με τους ύμνους, που συνοψίζουν τις αλήθειες της.

4. Μπαίνοντας στο ναό είναι σαν να πατούμε στον ουρανό. Ο χρόνος καταργείται, γιατί ζούμε συγχρόνως τη ζωή και το έργο του Χριστού (παρελθόν), αυτό που γίνεται τώρα με τη σύναξη των πιστών και το δεσμό τους με τον Κύριο (παρόν) και αυτό που θα 'ρθει, το προσδοκώμενο, το αιώνιο. Αυτό το τελευταίο είναι η Βασιλεία των ουρανών που προγευόμαστε με τα τελούμενα στη Θεία Λειτουργία.

5. Με όλα αυτά αγιαζόμαστε, ζούμε την πίστη μας, παίρνουμε τη χάρη του Θεού, είμαστε ενωμένοι μαζί του. Το λέει δυνατά ο ιερέας: “Η χάρις του Κυρίου ημών Ιησού Χριστού και η αγάπη του Θεού και Πατρός και η κοινωνία του αγίου Πνεύματος είη μετά πάντων υμών”. Έτσι «φεύγει η απιστία, αυξάνει η πίστη, ελαττώνεται η κακία, προσδεύει η αρετή, εξαφανίζεται η άγνοια, προστίθεται η γνώση» (Μαξίμου Ομολογητού, Μυσταγωγία 24).»

Απόσπασμα από την Ακολουθία του Βαπτίσματος. Βλ. Γκότσης Χ., Μεταλληνός π. Γ., Φίλιας Γ., *Ορθόδοξη Πίστη και Λατρεία. Α' Γενικού Λυκείου*, ΟΕΔΒ, Αθήνα, Δ.Ε. 15. Ανακτήθηκε από: <http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL-A106/116/898,3334/> (15-7-16).

ΒΘ: II.iii.

\* \* \*

## **Θ. Ευχαριστία και το έργο της Εκκλησίας**

«Με όσα ειπώθηκαν παραπάνω, γίνεται φανερό ότι η Εκκλησία μας διδάσκει, μας αγιάζει, μας ποιμαίνει. Στη θεία λατρεία, ακούγεται ο λόγος του Θεού, ο οποίος αναλύεται στους πιστούς με το κήρυγμα.

Μια δεύτερη δωρεά της θείας λατρείας είναι ο αγιασμός, η θεία χάρη. Το λέει ο ιερέας απευθυνόμενος στο Θεό: «Εσύ που δέχτηκες τα τίμια δώρα από μας, στείλε μας σε ανταπόδοση τη θεία χάρη και τη δωρεά του Αγίου Πνεύματος».

Τέλος, η Εκκλησία μάς καθοδηγεί με τους πνευματικούς ποιμένες οι οποίοι φροντίζουν και για τις υλικές ανάγκες των ενοριτών. Ιδρύματα, στέγες ορφανών και γερόντων προσφέρουν θαλπωρή και παρηγοριά σε πολλές πονεμένες ψυχές. Αυτά γίνονταν και στην αρχαία Εκκλησία: η λατρευτική σύναξη ήταν συνδυασμένη με τη φιλανθρωπία.

Φεύγοντας από το ναό και έχοντας ζήσει αυτό που μας πρόσφερε η Θεία Ευχαριστία, ενωμένοι με όλους τους χριστιανούς με το σύνδεσμο της ειρήνης, και της αγάπης, ξαναγαυρίζουμε στον κόσμο, για να πούμε και σ' άλλους τι προσφέρει στον άνθρωπο η Εκκλησία του Χριστού.»

Απόσπασμα από την Ακολουθία του Βαπτίσματος. Βλ. Γκότσης Χ., Μεταλληνός π. Γ., Φίλιας Γ.,



*Ορθόδοξη Πίστη και Λατρεία. Α' Γενικού Λυκείου, ΟΕΔΒ, Αθήνα, Δ.Ε. 15. Ανακτήθηκε από:*  
<http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL-A106/116/898,3334/> (15-7-16).

ΒΘ: II.iii.

\* \* \*

### **Θεία Ευχαριστία και Εκκλησία: η Ορθόδοξη κατανόηση**

«2. Ἡ ἀποστολική καί πατερική παράδοσις, στοιχοῦσα τοῖς συστατικοῖς λόγοις τοῦ Κυρίου καί ἰδρυτοῦ τῆς Ἐκκλησίας κατά τόν Μυστικόν Δεῖπνον μετά τῶν μαθητῶν αὐτοῦ διά τό μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας, προέβαλε τόν χαρακτηρισμόν τῆς Ἐκκλησίας ὡς «σώματος Χριστοῦ» (Ματθ. κστ', 26· Μάρκ. Ιδ', 22· Λουκ. Κβ', 19· Ἀ' Κορ. Ι', 16-17· ια', 23-29) καί τόν συνέδεσε πάντοτε πρός τό μυστήριον τῆς ἐνανθρωπήσεως τοῦ Υἱοῦ καί Λόγου τοῦ Θεοῦ ἐκ Πνεύματος Ἁγίου καί Μαρίας τῆς Παρθένου. Ὑπό τό πνεῦμα αὐτό, ἐτονίσθη πάντοτε ἡ ἄρρηκτος σχέσις τόσον τοῦ ὄλου μυστηρίου τῆς ἐν Χριστῷ θείας Οἰκονομίας πρός τό μυστήριον τῆς Ἐκκλησίας, ὅσον καί τοῦ μυστηρίου τῆς Ἐκκλησίας πρός τό μυστήριον τῆς θείας Εὐχαριστίας, ἡ ὁποία βεβαιοῦται συνεχῶς εἰς τήν μυστηριακὴν ζωὴν τῆς Ἐκκλησίας διά τῆς ἐνεργείας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.

*Ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, πιστή εἰς τήν ὁμόφωνον ταύτην ἀποστολικὴν παράδοσιν καί μυστηριακὴν ἐμπειρίαν, ἀποτελεῖ τὴν ἀύθεντικὴν συνέχειαν τῆς μιᾶς, ἁγίας, καθολικῆς καί ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ὡς αὕτη ὁμολογεῖται εἰς τό Σύμβολον τῆς πίστεως καί βεβαιοῦται διά τῆς διδασκαλίας τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Οὕτως, αἰσθάνεται μείζονα τὴν εὐθύνην αὐτῆς ὄχι μόνον διά τὴν ἀύθεντικὴν βίωσιν τῆς ἐμπειρίας αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σώματος, ἀλλὰ καί διά τὴν ἀξιόπιστον μαρτυρίαν τῆς ἀληθείας πρός πάντας τοὺς ἀνθρώπους.»*

Ἁγία καὶ Μεγάλῃ Σύνοδος τῆς Ορθόδοξης Ἐκκλησίας, *Εγκύκλιος τῆς Ἁγίας καὶ Μεγάλῃς Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας*, (Κρήτη, 2016). Ανακτήθηκε ἀπὸ:  
<https://www.holycouncil.org/-/encyclical-holy-council?inheritRedirect=true> (15-7-16).

ΒΘ: II.iii.

\* \* \*

### **Ἡ Θεία Ευχαριστία ὡς ἐνὼση με τὸν Θεὸ καὶ μετὰξὺ τῶν χριστιανῶν**

«Ἡ μετοχή εἰς τὴν θείαν Εὐχαριστίαν εἶναι πηγὴ ἀποστολικοῦ ζήλου πρός εὐαγγελισμόν τοῦ κόσμου. Μετέχοντες τῆς θείας Εὐχαριστίας καί προσευχόμενοι ἐν τῇ ἱερᾷ Συνάξει ὑπὲρ τῆς Οἰκουμένης, καλούμεθα νὰ συνεχίσωμεν τὴν «λειτουργίαν μετὰ τὴν Λειτουργίαν» καί νὰ δίδωμεν τὴν μαρτυρίαν περὶ τῆς ἀληθείας τῆς πίστεως ἡμῶν ἐνώπιον Θεοῦ καί ἀνθρώπων, μοιραζόμενοι τὰς δωρεὰς τοῦ Θεοῦ μεθ' ὀλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος, ὑπήκοοι πρός τὴν σαφῆ ἐντολὴν τοῦ Κυρίου πρό τῆς Ἀναλήψεώς Του: «καὶ ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἐν τε Ἱερουσαλὴμ καί ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καί Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς» (Πράξ. Α', 8). Τὰ λόγια πρό τῆς θείας κοινωνίας «μελιζεταὶ καὶ διαμερίζεται ὁ Ἄμνος τοῦ Θεοῦ, ὁ μελιζόμενος καὶ μὴ διαιρούμενος, ὁ πάντοτε ἐσθιόμενος καὶ μηδέποτε δαπανώμενος», ὑποδεικνύουν ὅτι ὁ Χριστὸς ὡς «ὁ Ἄμνος τοῦ Θεοῦ» (Ἰωάν. Α', 29) καὶ ὡς «Ἄρτος Ζωῆς» (Ἰωάν. Στ', 48) προσφέρεται εἰς ἡμᾶς ὡς ἡ αἰωνία Ἀγάπη, ἐνῶντων ἡμᾶς μετὰ τὸν Θεόν καί πρός ἀλλήλους. Μᾶς διδάσκει νὰ διανέμωμεν τὰ δῶρα τοῦ Θεοῦ καί νὰ προσφέρωμεν τὸν ἑαυτὸν μας πρός πάντας μετὰ χριστοειδῆ τρόπον.»

Αγία και Μεγάλη Σύνοδος της Ορθόδοξης Εκκλησίας, *Εγκύκλιος τῆς Ἁγίας και Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας*, (Κρήτη, 2016). Ανακτήθηκε από:  
<https://www.holycouncil.org/-/encyclical-holy-council?inheritRedirect=true> (15-7-16).

ΒΘ: II.iii.

\* \* \*

### **Ἡ Θεία Εὐχαριστία το κέντρο τῆς ζωῆς τῆς Ορθόδοξης Εκκλησίας**

«Υπό τό πνεῦμα αὐτό, ἡ ἀνά τήν οἰκουμένην Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία, οὔσα ἡ ἐν Χριστῷ φανέρωσις τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ, βιοῖ τό ὄλον μυστήριον τῆς θείας Οἰκονομίας εἰς τήν μυστηριακὴν ζωὴν αὐτῆς, μέ ἐπίκεντρον πάντοτε τήν θείαν Εὐχαριστίαν, ἐν τῇ ὁποία προσφέρει εἰς ἡμᾶς οὐχί τροφήν ἐπίκηρον καί φθαρτήν, ἀλλ' αὐτό τό ζώηρρυτον Δεσποτικόν Σῶμα, «τόν οὐράνιον Ἄρτον», «ὅς ἐστὶ φάρμακον ἀθανασίας, ἀντίδοτος τοῦ μή ἀποθανεῖν, ἀλλά ζῆν ἐν Θεῷ διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καθαρτήριον ἀλεξίκακον» (Ἰγνατίου Ἀντιοχείας, *Πρὸς Ἐφεσίους*, Κ'. PG 5, 756). Ἡ θεία Εὐχαριστία ἀποτελεῖ τόν ἐσώτατον πυρῆνα καί τῆς συνοδικῆς λειτουργίας τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ σώματος, καθὼς καί τήν αὐθεντικὴν βεβαίωσιν τῆς Ὁρθοδοξίας τῆς πίστεως τῆς Ἐκκλησίας [...].»

Αγία και Μεγάλη Σύνοδος της Ορθόδοξης Εκκλησίας, *Εγκύκλιος τῆς Ἁγίας και Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας*, (Κρήτη, 2016). Ανακτήθηκε από:  
<https://www.holycouncil.org/-/encyclical-holy-council?inheritRedirect=true> (15-7-16).

ΒΘ: II.iii.

\* \* \*

### **Ὁρθόδοξη Εκκλησία και Θεία Εὐχαριστία**

«1) Βασικὴ προτεραιότητα τῆς Ἁγίας καί Μεγάλης Συνόδου ὑπῆρξε ἡ διακήρυξη τῆς ἐνότητος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας. Στηριγμένη στή θεία Εὐχαριστία καί τήν Ἀποστολική Διαδοχή τῶν Ἐπισκόπων, ἡ ὑφισταμένη ἐνότητα εἶναι ἀνάγκη νά ἐνισχύεται καί νά φέρνει νέους καρπούς. Ἡ Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καί Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία εἶναι Θεανθρώπινη κοινωνία, πρόγευση καί βίωση τῶν Ἐσχάτων ἐντός τῆς Θείας Εὐχαριστίας. Ὡς μία διαρκῆς Πεντηκοστή εἶναι ἀσίγαστη προφητικὴ φωνή, παρουσία καί μαρτυρία τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ τῆς ἀγάπης. Πιστὴ στήν ὁμόφωνη Ἀποστολικὴ Παράδοση καί μυστηριακὴ ἐμπειρία ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ἀποτελεῖ τήν αὐθεντικὴ συνέχεια τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας, ὅπως ὁμολογεῖται στό Σύμβολο τῆς Πίστεως καί ἐπιβεβαιώνεται ἀπό τή διδασκαλία τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Ἐκκλησία μας βιώνει τό μυστήριον τῆς θείας Οἰκονομίας στή μυστηριακὴ τῆς ζωῆς μέ ἐπίκεντρο τή θεία Εὐχαριστία. [...] Κάθε τοπικὴ Ἐκκλησία, προσφέρουσα τήν θεία Εὐχαριστία, εἶναι ἡ ἐν τόπῳ παρουσία καί φανέρωση τῆς Μιᾶς, Ἁγίας, Καθολικῆς καί Ἀποστολικῆς Ἐκκλησίας.»

Αγία και Μεγάλη Σύνοδος της Ορθόδοξης Εκκλησίας, *Μήνυμμα Τῆς Ἁγίας και Μεγάλης Συνόδου τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας Πρὸς τόν Ὁρθόδοξο λαό καί κάθε ἄνθρωπο καλλῆς θελήσεως*. Ανακτήθηκε από: <https://www.holycouncil.org/-/message?inheritRedirect=true> (15-7-16).

ΒΘ: II.iii.



\* \* \*

## Η Ορθόδοξη Θεία Λειτουργία

«Η Θεία Λειτουργία διακρίνεται σε δύο τμήματα. Το πρώτο ονομάζεται «Λειτουργία των Κατηχουμένων», διότι κατά τη διάρκειά του παρέμεναν στο ναό και οι κατηχούμενοι (δηλαδή αυτοί που προετοιμάζονταν για το Βάπτισμα). Το δεύτερο τμήμα ονομάζεται «Λειτουργία των πιστών», διότι σ' αυτό παραβρίσκονταν μόνο όσοι με το Βάπτισμά τους εντάχθηκαν στο «σώμα του Χριστού», οι πιστοί.

[...] τα αναγνώσματα, είναι και το σημαντικότερο γεγονός κατά το πρώτο μέρος της Θείας Λειτουργίας. Το αποστολικό ανάγνωσμα περιλαμβάνει μια περικοπή από τις Πράξεις των Αποστόλων ή τις Επιστολές της Καινής Διαθήκης. Το ευαγγελικό ανάγνωσμα μας υπενθυμίζει κάποια πτυχή από το κήρυγμα του Κυρίου, από τα θαύματά του ή από άλλα γεγονότα της επίγειας ζωής του. Και τα δύο αναγνώσματα έχουν σκοπό να υπενθυμίσουν στους χριστιανούς τις θεμελιακές αλήθειες της πίστης και να τους ενισχύσουν στον πνευματικό τους αγώνα. Ο λόγος του Θεού που ακούγεται στη λατρεία έχει μια αμεσότητα: ο ίδιος ο Κύριος βρίσκεται ανάμεσά μας και μας διδάσκει. Η ώρα των αναγνωσμάτων είναι ιερή, επειδή δε γίνεται απλή ανάγνωση της Καινής Διαθήκης αλλά βίωση της θεϊκής παρουσίας. Γι' αυτό και ζητούμε τη χάρη του Θεού για την κατανόηση τους.

Κατά τη Θεία Λειτουργία, προσευχόμαστε στο Θεό για ολόκληρη τη δημιουργία. Μέσα από τις «αιτήσεις» (παρακλήσεις) του διακόνου ή του ιερέα, παρακαλούμε το Θεό για την πόλη που κατοικούμε, αλλά και για όλες τις πόλεις και τους ανθρώπους που μένουν σ' αυτές, τον παρακαλούμε για ευεργετική πνοή του ανέμου, για ευφορία της γης, για ειρήνη, γι' αυτούς που ταξιδεύουν, για τους αρρώστους, τους καταπονημένους, τους αιχμαλώτους, για να μας διαφυλάξει από κάθε θλίψη, οργή, κίνδυνο και ανάγκη.

Μέσα από [...] τα αιτήματα γίνεται σαφές ότι κατά τη Θεία Λειτουργία εκδηλώνεται βαθύτατο ενδιαφέρον για τον άνθρωπο, αλλά και για τον κόσμο που τον περιβάλλει. Τα αιτήματα απευθύνονται στη θεϊκή αγάπη, την οποία ο χριστιανός καλείται να μιμηθεί, προσευχόμενος για όλους τους ανθρώπους. Κατά τη Θεία Λειτουργία, οι χριστιανοί προσευχόμενοι γίνονται η ψυχή του κόσμου. Οι αιτήσεις μας θυμίζουν ακόμη ότι από το Θεό εξαρτάται η ύπαρξη και η συντήρηση της δημιουργίας.

[...] Στο δεύτερο μέρος (τη «Λειτουργία των πιστών»), δεν μπορεί ο χριστιανός να συμμετάσχει χωρίς να ζητήσει και να δώσει συγχώρηση. Γι' αυτό, πριν να ομολογήσουν την κοινή τους πίστη με το Σύμβολο της Πίστεως, καλούνται οι χριστιανοί από τον ιερέα ν' αλληλοσυγχωρεθούν, γιατί μόνο μ' αυτή την προϋπόθεση μπορούν να προσέλθουν στη Θεία Μετάληψη. Μεταλαμβάνοντας το Σώμα και το Αίμα του Κυρίου, οι πιστοί γίνονται ένα σώμα. Επομένως η ενότητα αυτή απαιτεί την απομάκρυνση, από τις ψυχές των πιστών, κάθε διαφοράς που τους χωρίζει.

Το τμήμα που ακολουθεί μετά το Σύμβολο της Πίστεως ονομάζεται Αγία Αναφορά διότι τα Τίμια Δώρα (ο άρτος και ο οίνος) προσφέρονται προς το Θεό. Ο ιερέας έχει ένα σύντομο διάλογο με το λαό, τονίζοντας την ιερότητα των στιγμών που θ' ακολουθήσουν και προτρέποντάς τους να υψώσουν τις καρδιές τους στον ουρανό. Ακολουθεί η ανάμνηση όλων όσων έκαμε ο Θεός για τον άνθρωπο, από την ώρα της δημιουργίας του μέχρι το Μυστικό Δείπνο, όπου ο Κύριος ίδρυσε το μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας.

Στο σημείο εκείνο της Θείας Λειτουργίας αφού θυμηθούμε τις ευεργεσίες του Θεού, ο ιερέας προσεύχεται στο Θεό για να στείλει το άγιο Πνεύμα, ώστε ο άρτος και ο οίνος να μεταβληθούν σε Σώμα και Αίμα Χριστού. Η στιγμή αυτή είναι η κορύφωση της Θείας Λειτουργίας. Αμέσως μετά τον καθαγιασμό των Τιμίων Δώρων διαβάζονται τα λεγόμενα δίπτυχα. Η λέξη αυτή σημαίνει έναν

κατάλογο με δύο πτυχές, όπου έγραφαν τα ονόματα των ζωντανών και των νεκρών. Η ανάγνωση των δίπτυχων την ούρα εκείνη μας υπενθυμίζει ότι είμαστε όλοι (ζωντανοί και νεκροί) ενωμένοι. Μέσα στο κλίμα αυτής της ενότητας, οι πιστοί προετοιμάζονται για τη Θεία Κοινωνία, ζητώντας από το Θεό να συγχωρήσει τις αμαρτίες και να προετοιμάσει τις ψυχές, ώστε να δεχτούν το Σούμα και το Αίμα του Κυρίου.

Στη συνέχεια, ο ιερέας προσκαλεί τους πιστούς να μεταλάβουν «με φόβο Θεού, με πίστη και με αγάπη». Η χαρά από τη Θεία Κοινωνία αποτυπώνεται στον ύμνο που ψάλλουν οι χριστιανοί μετά τη Θεία Μετάληψη: «Είδαμε το φως το αληθινό, πήραμε το επουράνιο άγιο Πνεύμα, βρήκαμε πίστη αληθινή, προσκυνώντας την αδιαίρετη Τριάδα, γιατί αυτή μας έσωσε» αλλά και στην προσευχή ευχαριστίας προς το Θεό. Αυτός είναι και ο επίλογος της Θείας Ευχαριστίας: η ευγνωμοσύνη προς το Θεό και η ευχή ώστε η ζωή των πιστών να βρίσκεται πάντοτε στα χέρια του.»

Απόσπασμα από την Ακολουθία του Βαπτίσματος. Βλ. Γκότσης Χ., Μεταλληνός π. Γ., Φίλιας Γ., *Ορθόδοξη Πίστη και Λατρεία. Α' Γενικού Λυκείου*, ΟΕΔΒ, Αθήνα, Δ.Ε. 15. Ανακτήθηκε από: <http://ebooks.edu.gr/modules/ebook/show.php/DSGL-A106/116/898,3334/> (15-7-16).

ΒΘ: II.iii.

\* \* \*

### **Το Χρίσμα στην Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία**

«Είναι γνωστό ότι στην Καθολική Εκκλησία, τα Μυστήρια της Θείας Ευχαριστίας (Πρώτη Κοινωνία) και του Χρίσματος, χορηγούνται στα παιδιά ηλικίας 7 και 8 ετών αντίστοιχα αφού έχει προηγηθεί σχετική προετοιμασία μέσω της Κατήχησης που παρακολουθούν καθ όλη τη διάρκεια του σχολικού έτους, στα Κατηχητικά Κέντρα της Καθολικής μας Επισκοπής.

Με το Μυστήριο του Χρίσματος λαμβάνουμε τη Δωρεά του Αγ. Πνεύματος το οποίο στάλθηκε από τον Κύριο στους Αποστόλους την ημέρα της Πεντηκοστής.

Με τη δωρεά αυτή του Αγίου Πνεύματος οι πιστοί εξομοιώνονται τελειότερα με το Χριστό και ενισχύονται με θεϊκή δύναμη, για να δίνουν τη μαρτυρία του Χριστού, ώστε το Μυστικό του Σώμα να οικοδομείται με πίστη και αγάπη. Ο χαρακτήρας του Μυστηρίου, δηλαδή η σφραγίδα του Κυρίου, εγγαράσσεται με τέτοιο τρόπο στους πιστούς, ώστε το ιερό Μυστήριο του Χρίσματος δεν μπορεί να επαναληφθεί.»

Ρωμαιοκαθολική Επισκοπή Σύρου, *Το Μυστήριο του Χρίσματος*. Ανακτήθηκε από: <http://episkopisyrou.gr/to-mistirio-tou-chrismatos/> (15-7-16).

ΒΘ: II.iii.

\* \* \*

### **Το Χρίσμα, κατά την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία**

«Το Χρίσμα:

- προσφέρει αύξηση και εμβάθυνση στη χάρη του Βαπτίσματος: - μας ριζώνει βαθύτερα στη θεϊκή υιοθεσία, η οποία μας κάνει να λέμε «Αββά, Πατέρα» (Ρωμ. 8,15), - μας ενώνει πιο σταθερά με τον Χριστό, - αυξάνει μέσα μας τα δώρα του Αγίου Πνεύματος, - κάνει τελειότερο το

σύνδεσμό μας με την Εκκλησία, - μας χορηγεί μια ιδιαίτερη δύναμη του Αγίου Πνεύματος για να διαδίδουμε και να υπερασπίζουμε την πίστη, με λόγια και έργα, ως αληθινοί μάρτυρες του Χριστού, για να ομολογούμε γενναία το όνομα του Χριστού και ποτέ να μη ντρεπόμαστε για τον σταυρό».

Κατήχηση της Καθολικής Εκκλησίας, αριθ. 1303. Απόσπασμα στο: *Ενοριακές Καμπάνες*, τχ. 798, 28-6-2013, σ. 3. Ανακτήθηκε από: [http://ek.cen.gr/enoriakes%202013/ek\\_798.pdf](http://ek.cen.gr/enoriakes%202013/ek_798.pdf) (15-7-16).

ΒΘ: II.iii.

\* \* \*

### **Η σπουδαιότητα του Χρίσματος στην Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία**

«1. Οι βαπτισμένοι συνεχίζουν την πορεία της χριστιανικής μύησης με το Μυστήριο του Χρίσματος, μέσω του οποίου λαβαίνουν τη δωρεά του Αγίου Πνεύματος, το οποίο στάλθηκε από τον Κύριο στους Αποστόλους την ημέρα της Πεντηκοστής.

2. Με τη δωρεά αυτή του Αγίου Πνεύματος οι πιστοί εξομοιώνονται τελειότερα με το Χριστό και ενισχύονται με θεϊκή δύναμη, για να δίνουν τη μαρτυρία του Χριστού, ώστε το Μυστικό του Σώμα να οικοδομείται με πίστη και αγάπη. Ο χαρακτήρας του Μυστηρίου, δηλαδή η σφραγίδα του Κυρίου, εγγαράσσεται με τέτοιο τρόπο στους πιστούς, ώστε το ιερό Μυστήριο του Χρίσματος δεν μπορεί να επαναληφθεί.»

Διάταξη της Ακολουθίας του Μυστηρίου του Χρίσματος, σ. 21. Ανακτήθηκε από: [http://episkopisyrou.gr/wp-content/uploads/2015/06/diataxi\\_akolouthias\\_xrismatos.pdf](http://episkopisyrou.gr/wp-content/uploads/2015/06/diataxi_akolouthias_xrismatos.pdf) (15-7-16).

ΒΘ: II.iii.

\* \* \*

### **Η τέλεση του Μυστηρίου του Χρίσματος στην Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία**

«9. Το Μυστήριο του Χρίσματος χορηγείται με επάλειψη του αγίου Μύρου στο μέτωπο και με χειροθεσία, ενώ συγχρόνως ο λειτουργός λέει: “ Λάβε τη σφραγίδα της Δωρεάς του Αγίου Πνεύματος”. [...] Η όλη η ιεροτελεστία έχει διπλή έννοια. Με τη χειροθεσία στους χριστιανούς, που γίνεται από τον Επίσκοπο και από τους συλλειτουργούς πρεσβυτέρους, εκφράζεται η βιβλική χειροθεσία με την οποία γίνεται επίκληση της Δωρεάς του Αγίου Πνεύματος, με τρόπο που ο χριστιανικός λαός κατανοεί πολύ εύκολα. Η επάλειψη με άγιο Μύρο και τα λόγια που τη συνοδεύουν υποδηλώνουν καθαρά το αποτέλεσμα της Δωρεάς του Αγίου Πνεύματος. Χριστός από τα χέρια του Επισκόπου με μυρωμένο έλαιο, ο βαπτισμένος λαβαίνει ένα χαρακτήρα ανεξίτηλο, τη σφραγίδα του Κυρίου, μαζί με τη Δωρεά του Αγίου Πνεύματος, που τον εξομοιώνει τελειότερα με το Χριστό, και του δίνει τη χάρη να διαχέει την “ευωδία” μεταξύ των ανθρώπων.»

Διάταξη της Ακολουθίας του Μυστηρίου του Χρίσματος, σ. 24. Ανακτήθηκε από: [http://episkopisyrou.gr/wp-content/uploads/2015/06/diataxi\\_akolouthias\\_xrismatos.pdf](http://episkopisyrou.gr/wp-content/uploads/2015/06/diataxi_akolouthias_xrismatos.pdf) (15-7-16).

ΒΘ: ΙΙ.iii.

\* \* \*

### **Το Μυστήριο του Χρίσματος και η πρώτη Θεία Ευχαριστία στην Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία / ηλικία χρισμένου**

«11. Οι ενήλικοι κατηχούμενοι καθώς και τα παιδιά που βαπτίζονται στην κατηχητική τους ηλικία, μόλις λάβουν το Βάπτισμα, γίνονται επίσης δεκτοί, σύμφωνα με την παράδοση, στο Χρίσμα και στη Θεία Ευχαριστία. [...] Σε κοινή, επίσης, για όλους ιεροτελεστία πρέπει να λαβαίνουν το Χρίσμα και τη Θεία Ευχαριστία οι ενήλικοι, που έχουν βαπτιστεί στην παιδική τους ηλικία, αφού βέβαια προετοιμαστούν κατάλληλα.

Όσον αφορά τα βρέφη (ή τα νήπια, ή τα μικρά παιδιά), στη λατινική Εκκλησία κατά γενικό κανόνα, η χορήγηση του Χρίσματος αναβάλλεται για το έβδομο περίπου έτος της ηλικίας τους. Για ποιμαντικούς όμως λόγους, κυρίως για να εμποτιστεί η ζωή των πιστών από την πλήρη υπακοή στο Χριστό τον Κύριο και από την σταθερή μαρτυρία γι' αυτόν, οι Σύνοδοι της Ιεραρχίας, μπορούν να ορίσουν μια άλλη ηλικία που θεωρούν καταλληλότερη, ώστε το ιερό Μυστήριο, μετά από την απαιτούμενη προετοιμασία, να χορηγείται σε ωριμότερη ηλικία.»

Διάταξη της Ακολουθίας του Μυστηρίου του Χρίσματος, σ. 24. Ανακτήθηκε από:

[http://episkopisyrou.gr/wp-content/uploads/2015/06/diataxi\\_akolouthias\\_xrismatos.pdf](http://episkopisyrou.gr/wp-content/uploads/2015/06/diataxi_akolouthias_xrismatos.pdf) (15-7-16).

ΒΘ: ΙΙ.iii.

\* \* \*

### **Προϋποθέσεις για το Χρίσμα την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία**

«12. Για να λάβει κανείς το Χρίσμα απαιτείται να είναι βαπτισμένος. Επιπλέον, αν ο πιστός έχει την ικανότητα να κρίνει, απαιτείται να βρίσκεται σε κατάσταση χάρις, να έχει μορφωθεί κατάλληλα και να μπορεί να ανανεώσει τις υποσχέσεις του Βαπτίσματος.

Καθήκον των Συνόδων της Ιεραρχίας είναι να καθορίζουν εγκαίρως τα ποιμαντικά βοηθήματα, ώστε οι υποψήφιοι, κυρίως τα παιδιά, να προετοιμάζονται κατάλληλα για το άγιο Χρίσμα.

[...] Πρέπει να προβλέπεται κυρίως η κατάλληλη κατηχητική τους προετοιμασία. Η συναναστροφή των [ενηλίκων] υποψηφίων με τη χριστιανική κοινότητα και με τον κάθε πιστό να είναι αποτελεσματική και επαρκής, ώστε να τους προσφέρει την κατάλληλη βοήθεια, έτσι που οι ίδιοι οι υποψήφιοι να μορφώνονται για να δίνουν μαρτυρία χριστιανικής ζωής, να ασκούν αποστολική δράση και να είναι αληθινή η επιθυμία τους να μετέχουν στη Θεία Ευχαριστία.»

Διάταξη της Ακολουθίας του Μυστηρίου του Χρίσματος, σ. 25. Ανακτήθηκε από:

[http://episkopisyrou.gr/wp-content/uploads/2015/06/diataxi\\_akolouthias\\_xrismatos.pdf](http://episkopisyrou.gr/wp-content/uploads/2015/06/diataxi_akolouthias_xrismatos.pdf) (15-7-16).

ΒΘ: ΙΙ.iii.

\* \* \*

## Μελέτη Περίπτωσης: το Χρίσμα στην Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία Σύρου (2013)

«Τις ημέρες αυτές στην Εκκλησιαστική μας Επαρχία χορηγήθηκε το Μυστήριο του Χρίσματος στα παιδιά ηλικίας περίπου 9 ετών. Η προετοιμασία των παιδιών σε όλη τη χρονιά στόχευε στο να συνειδητοποιήσουν τη μεγάλη αξία και σημασία του ιερού Μυστηρίου που θα λάβαιναν, να κατανοήσουν τη δράση, τα δώρα και τα καλέσματα του Αγίου Πνεύματος, καλλιεργώντας το αίσθημα ότι ανήκουν στην Εκκλησία του Ιησού Χριστού. Κατά τις τελευταίες ημέρες πριν από το Χρίσμα, γονείς και ανάδοχοι συμμετείχαν σε συναντήσεις, με τον εφημέριο και τους κατηχητές.

Τα παιδιά δύο ή και περισσότερων γειτονικών ενοριών, συγκεντρώθηκαν στο Ναό μιας από αυτές, όπου ο Επίσκοπός μας π. Φραγκίσκος, χορήγησε στα παιδιά το Μυστήριο του Χρίσματος. Χρίοντας ο Επίσκοπος με το άγιο μύρο το μέτωπο κάθε παιδιού και επιθέτοντας το χέρι του, έλεγε: «Λάβε τη σφραγίδα της δωρεάς του Αγίου Πνεύματος - Η ειρήνη μαζί σου».

«Αυτή η σφραγίδα του Αγίου Πνεύματος σημειώνει ότι ανήκουμε ολοκληρωτικά στον Χριστό, ότι βρισκόμαστε για πάντα στην υπηρεσία Του, αλλά σημαίνει και την υπόσχεση της θεϊκής προστασίας κατά τη μεγάλη εσχατολογική δοκιμασία». (Κατήχηση της Καθολικής Εκκλησίας - αριθ. 1296). Τα παιδιά έχοντας δίπλα τους αναδόχους και τους γονείς, ντυμένα όλα με ομοιόμορφους χιτώνες, με σταυρό στο στήθος και κρατώντας τις λαμπάδες τους, συμμετείχαν με σοβαρότητα και ευλάβεια στην Ιερή Ακολουθία. Ανανέωσαν τις υποσχέσεις του Βαπτίσματός τους, έκαναν την ομολογία πίστεως, διάβασαν τις δεήσεις των πιστών, προσκόμισαν τα δώρα κατά την προσφορά, απήγγειλαν, μαζί με τους άλλους πιστούς, το Πάτερ Ημών και αντάλλαξαν θερμή χειραψία μεταξύ τους, με τους αναδόχους και τους γονείς ευχόμενα την Ειρήνη του Κυρίου.»

Ισίδωρος Γ. Σαλάχας, Η χορήγηση του Χρίσματος, *Ενοριακές Καμπάνες*, τχ. 798, 28-6-2013, σ. 3. Ανακτήθηκε από: [http://ek.cen.gr/enoriakes%202013/ek\\_798.pdf](http://ek.cen.gr/enoriakes%202013/ek_798.pdf) (15-7-16).

ΒΘ: II.iii.

\* \* \*

## Η Θεία Ευχαριστία στην Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία

«Η παρουσία του αναστημένου Χριστού στην Ευχαριστία σημαίνει ότι όχι μόνο το πρόσωπο του Χριστού καθίσταται παρόν, αλλά και ολόκληρο το σωστικό του έργο, κυρίως τα άγια πάθη του, ο θάνατός του και η ανάστασή του, ενώ προαναγγέλλεται και η δεύτερη Παρουσία του.

Εμείς, κοινωνώντας με τον αναστημένο Χριστό, κοινωνούμε με όλο το έργο της σωτηρίας μας και έτσι η σωτηρία πραγματοποιείται για μας. Και όπως συνέβη με τους μαθητές της Εμμαούς, αναγνωρίζουμε τον Κύριο στον τεμαχισμό του άρτου και η καρδιά μας φλέγεται από χαρά γι αυτή την παρουσία» (βλ. Λκ 24,13-35). «Η Θεία Ευχαριστία», όπως λέει η Β΄ Σύνοδος του Βατικανού, «αποτελεί το αποκορύφωμα ολόκληρης της ζωής της Εκκλησίας». Αυτό σημαίνει ότι όλη η δραστηριότητα της Εκκλησίας (λειτουργική, ποιμαντική, διδακτική, κατηχητική, φιλανθρωπική κλπ.) πρέπει να οδηγεί προς τη Θεία Ευχαριστία και από αυτήν να εμπνέεται και σ' αυτήν να βρίσκει τη δύναμή της κάθε πράξη που χαρακτηρίζει τη χριστιανική ζωή».

Απόσπασμα από την Εγκύκλιο Επιστολή (16-10-2004) της Ιεράς Συνόδου της Καθολικής Ιεραρχίας της Ελλάδας, σχετικά με το Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας, στο: Ισίδωρος Γ. Σαλάχας, Η πανήγυρι της Αγίας Δωρεάς, *Ενοριακές Καμπάνες*, τχ. 799, 19-7-2013, σ. 2. Ανακτήθηκε από: <http://ek.cen.gr/enoriakes%202013/EK799.pdf> (15-7-16).

ΒΘ: ΙΙ.iii.

\* \* \*

### **Το μεγάλο μυστήριο, η Θεία Ευχαριστία, κατά την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία**

«[...] αυτό το Μεγάλο Μυστήριο, το οποίο, όπως λέγει η Β΄ Σύνοδος του Βατικανού, «αποτελεί το αποκορύφωμα ολόκληρης της ζωής της Εκκλησίας». Αυτό σημαίνει ότι όλη η δραστηριότητα της Εκκλησίας (λειτουργική, ποιμαντική, διδακτική, κατηχητική, φιλανθρωπική κλπ.) πρέπει να οδηγεί προς τη Θεία Ευχαριστία και από αυτήν να εμπνέεται, και σ' αυτήν να βρίσκει τη δύναμή της κάθε πράξη που χαρακτηρίζει τη χριστιανική ζωή.»

Ιερά Σύνοδος Καθολικής Ιεραρχίας Ελλάδος, *Εγκύκλιος Επιστολή, Το Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας*, 2004. Ανακτήθηκε από:

<http://www.cathecclesia.gr/hellas/index.php/%CE%B5%CE%B3%CE%BA%CF%8D%CE%BA%CE%BB%CE%B9%CE%BF%CE%B9/74-2004> (15-7-16).

ΒΘ: ΙΙ.iii.

\* \* \*

### **Η Θεία Ευχαριστία, μυστήριο ενότητας-κοινωνίας όλων των βαπτισμένων, κατά την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία**

«1. [...] Η Θεία Ευχαριστία είναι το κατ' εξοχήν μυστήριο ενότητας-κοινωνίας όλων των βαπτισμένων. Από την Θεία Ευχαριστία γεννιέται η Εκκλησία ως κοινωνία προσώπων. Σ' αυτό το ιερό Μυστήριο έχουμε τη βαθιά εμπειρία ότι δεν ζούμε ως μεμονωμένα άτομα την πίστη μας, αλλά ως μέλη ενός σώματος, το οποίο ταυτόχρονα είναι Σώμα Χριστού και Εκκλησία.»

Ιερά Σύνοδος καθολικής Ιεραρχίας Ελλάδος, *Εγκύκλιος Επιστολή, Το Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας*, 2004. Ανακτήθηκε από:

<http://www.cathecclesia.gr/hellas/index.php/%CE%B5%CE%B3%CE%BA%CF%8D%CE%BA%CE%BB%CE%B9%CE%BF%CE%B9/74-2004> (15-7-16).

ΒΘ: ΙΙ.iii.

\* \* \*

### **Από την Ευχαριστία γεννιέται η Εκκλησία, κατά την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία**

«2. Η Θεία Ευχαριστία όχι μόνο εκφράζει την ενότητα-κοινωνία της Εκκλησίας, αλλά και την πραγματοποιεί. Αυτό αφορά πρώτα απ' όλα στην τοπική Εκκλησία. Η τοπική Εκκλησία είναι η κοινότητα των πιστών, οι οποίοι, δια της Θείας Ευχαριστίας, επικοινωνούν με την Αγία Τριάδα, που είναι η αρχή και το τέλος ολόκληρου του μυστηρίου της ενότητας της Εκκλησίας. Έτσι η Εκκλησία, τόσο στην τοπική όσο και στην παγκόσμια επίφασή της, δημιουργείται από τη Θεία Ευχαριστία ως ζωντανό και ενωμένο σώμα. Δια της Ευχαριστίας η Εκκλησία ξεπερνά την απλή τοπική κοινωνιολογική της υπόσταση και γίνεται πραγματικά μυστηριακό, πνευματικό, ουράνιο



σώμα, εικόνα της Αγίας Τριάδος.»

Ιερά Σύνοδος Καθολικής Ιεραρχίας Ελλάδος, *Εγκύκλιος Επιστολή, Το Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας*, 2004. Ανακτήθηκε από:

<http://www.cathecclesia.gr/hellas/index.php/%CE%B5%CE%B3%CE%BA%CF%8D%CE%BA%CE%BB%CE%B9%CE%BF%CE%B9/74-2004> (15-7-16).

ΒΘ: II.iii.

\* \* \*

### **Η Θεία Ευχαριστία ως κοινωνία, κατά την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία**

«3. Η Θεία Ευχαριστία είναι πρώτα απ' όλα «κοινωνία», Δείπνο στο οποίο ο Θεός Πατέρας καλεί τα παιδιά Του. Ως κοινωνία, η Ευχαριστία δημιουργεί την ενότητα της Εκκλησίας, ακριβώς διότι είναι συμποσιακή αδελφική συνάντηση με το Χριστό και «εν Χριστώ» με τον Πατέρα, με το Άγιο Πνεύμα και με τα αδέρφια μας. Η κοινωνία στον ίδιο Άρτο και στο ίδιο Ποτήριο τρέφει την αδελφική αγάπη, την ενότητα της σκέψης και της θέλησης, της πρωτοβουλίας και της δράσης ολόκληρης της χριστιανικής Κοινότητας.»

Ιερά Σύνοδος Καθολικής Ιεραρχίας Ελλάδος, *Εγκύκλιος Επιστολή, Το Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας*, 2004. Ανακτήθηκε από:

<http://www.cathecclesia.gr/hellas/index.php/%CE%B5%CE%B3%CE%BA%CF%8D%CE%BA%CE%BB%CE%B9%CE%BF%CE%B9/74-2004> (15-7-16).

ΒΘ: II.iii.

\* \* \*

### **Η Θεία Ευχαριστία μετατρέπει τον άνθρωπο εν Χριστώ, κατά την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία**

«4. Με την Ευχαριστία πραγματοποιείται η προσδευτική μας θέωση. Ο Κύριος Ιησούς Χριστός [...] έγινε άνθρωπος και ο άνθρωπος θεοποιήθηκε. Κι αυτό διότι ενώ λαβαίνουμε τη Θεία Ευχαριστία σ' ένα ανθρώπινο σώμα, στην ψυχή λαβαίνουμε τον ίδιο το Θεό. Είναι βέβαιο ότι στο μυστήριο αυτό επιτελείται η γαμήλια ένωση της Εκκλησίας με το Χριστό. Όντως, ο πιστός, που λαβαίνει το Σώμα του Κυρίου, μετατρέπεται πραγματικά αυτός ο ίδιος στο Σώμα του Χριστού.»

Ιερά Σύνοδος Καθολικής Ιεραρχίας Ελλάδος, *Εγκύκλιος Επιστολή, Το Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας*, 2004. Ανακτήθηκε από:

<http://www.cathecclesia.gr/hellas/index.php/%CE%B5%CE%B3%CE%BA%CF%8D%CE%BA%CE%BB%CE%B9%CE%BF%CE%B9/74-2004> (15-7-16).

ΒΘ: II.iii.

\* \* \*

### **Η Θεία Ευχαριστία φάρμακο αθανασίας, κατά την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία**

«6. Από την αρχή η Θεία Ευχαριστία θεωρήθηκε φάρμακο αθανασίας, δηλαδή δύναμη που απελευθερώνει τον άνθρωπο από το μεγαλύτερο εχθρό, που είναι ο θάνατος.»

Ιερά Σύνοδος Καθολικής Ιεραρχίας Ελλάδος, *Εγκύκλιος Επιστολή, Το Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας*, 2004. Ανακτήθηκε από:

<http://www.cathecclesia.gr/hellas/index.php/%CE%B5%CE%B3%CE%BA%CF%8D%CE%BA%CE%BB%CE%B9%CE%BF%CE%B9/74-2004> (15-7-16).

ΒΘ: II.iii.

\* \* \*

### **Η Ευχαριστία το κατ' εξοχήν μυστήριο παρουσίας του Χριστού, κατά την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία**

«10. Η παρουσία του αναστημένου Χριστού στην Ευχαριστία σημαίνει ότι όχι μόνο το πρόσωπο του Χριστού καθίσταται παρόν, αλλά και ολόκληρο το σωστικό του έργο κυρίως τα άγια πάθη του, ο θάνατός του και η ανάστασή του, ενώ προαναγγέλλεται και η δεύτερη Παρουσία του. Εμείς, κοινωνώντας με τον αναστημένο Χριστό, κοινωνούμε με όλο το έργο της σωτηρίας μας και έτσι η σωτηρία πραγματοποιείται για μας. [...]

11. «Παρουσία» σημαίνει ότι ένα ζωντανό πρόσωπο (αυτό του Χριστού) εισέρχεται σε κοινωνία αγάπης μαζί μας. Δεν πρόκειται για μια παθητική παρουσία, αλλά για συμβίωση, γεμάτη αγάπη, του Χριστού μαζί μας, η οποία εκφράζεται κυρίως όταν ο πιστός λαβαίνει τον Άρτο και τον Οίνο (δηλαδή ολόκληρο και ολοζώντανο το Χριστό), αλλά και όταν επικοινωνεί μαζί του προσευχόμενος ενώπιον του Αγιοτάτου Μυστηρίου. Η ευχαριστιακή παρουσία του Χριστού είναι πάντοτε διαπροσωπική, διαλογική, πρόκειται για το κατ' εξοχήν «μυστήριο» παρουσίας του Κυρίου. Ο Χριστός κοινωνεί πάντοτε μαζί μας, εξαρτάται από εμάς να κοινωνήσουμε με Εκείνον με όλη την αγάπη μας και την πιστότητά μας.»

Ιερά Σύνοδος Καθολικής Ιεραρχίας Ελλάδος, *Εγκύκλιος Επιστολή, Το Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας*, 2004. Ανακτήθηκε από:

<http://www.cathecclesia.gr/hellas/index.php/%CE%B5%CE%B3%CE%BA%CF%8D%CE%BA%CE%BB%CE%B9%CE%BF%CE%B9/74-2004> (15-7-16).

ΒΘ: II.iii.

\* \* \*

### **Η Θεία Ευχαριστία ως θυσία, κατά την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία**

«15. Εμείς κοινωνώντας στα θεία Μυστήρια κοινωνούμε με τη θυσία του Χριστού, απολαμβάνουμε την σωστική δύναμη αυτής της θυσίας και παρακινούμαστε να την μιμηθούμε στην ζωή μας προσφέροντας τον εαυτό μας ως θυσία στο Θεό και στα αδέρφια μας.[...]»

Ιερά Σύνοδος Καθολικής Ιεραρχίας Ελλάδος, *Εγκύκλιος Επιστολή, Το Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας*, 2004. Ανακτήθηκε από:

<http://www.cathecclesia.gr/hellas/index.php/%CE%B5%CE%B3%CE%BA%CF%8D%CE%BA%CE%BB%CE%B9%CE%BF%CE%B9/74-2004> (15-7-16).

ΒΘ: II.iii.

\* \* \*

### **Η «Ημέρα του Κυρίου» ουσιαστική διάσταση της χριστιανικής ταυτότητας, κατά την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία**

«19. Υπογραμμίζουμε ακόμη μια φορά τη σπουδαιότητα της εβδομαδιαίας τέλεσης του Πάσχα στην κυριακάτικη Θεία Λειτουργία. Δυστυχώς επί των ημερών μας παρατηρείται κάποια απώλεια της χριστιανικής μας ταυτότητας και συνείδησης, έτσι η Κυριακή για πολλούς δεν είναι πια η «Ημέρα του Κυρίου», αφιερωμένη στην τέλεση της ανάμνησης του θανάτου και της ανάστασης του Χριστού, αλλά έχει γίνει απλώς το «week end» για διασκέδαση και ξεκούραση χωρίς καμιά αναφορά στο σκοπό για τον οποίο καθιερώθηκε. Είναι ανάγκη να ανακαλύψουμε την ομορφιά της χριστιανικής Κυριακής. Για μας τους χριστιανούς η Κυριακή χωρίς την Αγία Ευχαριστία παύει να είναι Κυριακή. Δεν πρόκειται για μια ηθική υποχρέωση, αλλά για τη χριστιανική ταυτότητά μας που οφείλουμε πάση θυσία να περιφρουρήσουμε, να υπερασπίσουμε και να δώσουμε μαρτύρια γι' αυτή με την ενεργό συμμετοχή μας στην κυριακάτικη Θεία Ευχαριστία.»

Ιερά Σύνοδος Καθολικής Ιεραρχίας Ελλάδος, *Εγκύκλιος Επιστολή, Το Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας*, 2004. Ανακτήθηκε από:

<http://www.cathecclesia.gr/hellas/index.php/%CE%B5%CE%B3%CE%BA%CF%8D%CE%BA%CE%BB%CE%B9%CE%BF%CE%B9/74-2004> (15-7-16).

ΒΘ: II.iii.

\* \* \*

### **Η σημασία της Κυριακής, κατά την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία**

«20. Η Κυριακή είναι: α. η «ημέρα της αποστολής» κατά την οποία η χριστιανική κοινότητα στην τέλεση της Αγίας Ευχαριστίας ανακαλύπτει ότι είναι σταλμένη για να αναγγείλει στον κόσμο τα θαυμαστά έργα που επετέλεσε και επιτελεί γι' αυτήν ο Κύριος.

β. «ημέρα του ανθρώπου» διότι με τη συμμετοχή μας στην κυριακάτικη Ευχαριστία ζούμε την εμπειρία και την αγαλλίαση της εσωτερικής αλλαγής, αντλούμε τη δύναμη της σωστής χριστιανικής συμπεριφοράς.

γ. η «ημέρα της κοινότητας» διότι σε καμιά άλλη χριστιανική πράξη δεν έχουμε τόσο ζωντανή την εμπειρία της κοινότητας όσο κατά τη διάρκεια της κυριακάτικης σύναξης στην οποία όλοι εμείς, που είμαστε διασκορπισμένοι, ενωνόμαστε και γινόμαστε Σώμα Χριστού, συμμεριζόμενοι την ίδια εν Χριστώ ζωή, την ίδια πίστη, τον ίδιο Λόγο του Θεού, αλλά κυρίως τον ίδιο Ευχαριστιακό Άρτο.

δ. η «ημέρα της αγάπης». Πράγματι η Ευχαριστία αποτελεί το κατ' εξοχήν μυστήριο της αγάπης του Θεού για μάς, γι' αυτό στους πρώτους χριστιανικούς αιώνες ονομαζόταν απλώς «Αγάπη». Ο Χριστιανός, συμμετέχοντας σ' αυτό το Μυστήριο της Αγάπης, δεν μπορεί παρά να γίνει αλληλέγγυος με κάθε άνθρωπο και να μεταμορφωθεί, με τη σειρά του, σε ζωντανό σημείο και φορέα της αγάπης του Θεού μέσα στην πονεμένη ανθρωπότητα.»

Ιερά Σύνοδος Καθολικής Ιεραρχίας Ελλάδος, *Εγκύκλιος Επιστολή, Το Μυστήριο της Θείας*

Ευχαριστίας, 2004. Ανακτήθηκε από:

<http://www.cathecclesia.gr/hellas/index.php/%CE%B5%CE%B3%CE%BA%CF%8D%CE%BA%CE%BB%CE%B9%CE%BF%CE%B9/74-2004> (15-7-16).

ΒΘ: II.iii.

\* \* \*

### **Δεν εννοείται Λειτουργία χωρίς Θεία Μετάληψη, κατά την Ρωμαιοκαθολική Εκκλησία**

«**21.** Δεν εννοείται Θεία Λειτουργία χωρίς τη συμμετοχή μας στην Αγία Κοινωνία. Κάτι τέτοιο θα ήταν σαν ένα γεύμα στο οποίο ο καλεσμένος δεν τρώει, σαν μια γιορτή χωρίς χαρά, σαν μια λίμνη χωρίς νερό, σαν ένας γάμος χωρίς αγάπη.

**22.** Σ' αυτό το σημείο θα επιθυμούσαμε να απευθύνουμε και μια προτροπή στους ιερείς μας και στα μέλη των ενοριακών ποιμαντικών συμβουλίων. Η Θεία Κοινωνία αποτελεί την πιο ουσιώδη τροφή της χριστιανικής ζωής. Αυτή πρέπει να αποτελεί το αποκορύφωμα κάθε ποιμαντικής δράσης μέσα σε κάθε ενορία, προς αυτήν να βαδίζει και από αυτήν να απορρέει. [...]»

Ιερά Σύνοδος Καθολικής Ιεραρχίας Ελλάδος, *Εγκύκλιος Επιστολή, Το Μυστήριο της Θείας Ευχαριστίας*, 2004. Ανακτήθηκε από:

<http://www.cathecclesia.gr/hellas/index.php/%CE%B5%CE%B3%CE%BA%CF%8D%CE%BA%CE%BB%CE%B9%CE%BF%CE%B9/74-2004> (15-7-16).

ΒΘ: II.iii.

\* \* \*

### **Ομολογία Πίστεως της Ελληνικής Ευαγγελικής Εκκλησίας: Το Βάπτισμα**

«Άρθρον 22ον, Περί των τελετών

[...] Το βάπτισμα, γινόμενον διά καθαρού ύδατος εις το όνομα του Πατρός και του Υιού και του Αγίου Πνεύματος, επί μεν των ενηλίκων, των μη βαπτισθέντων κατά την νηπιακήν των ηλικίαν, επέχει τόπον ομολογίας πίστεως εις τον Χριστόν, ή δηλοί ότι ο βαπτιζόμενος μετανοεί διά το παρελθόν και επιζητεί την άφεσιν των αμαρτιών αυτού, ή επισφραγίζει και βεβαιοί την ήδη ληφθείσαν σωτηριάν• επί δε των ανηλίκων επέχει τόπον αφιερώσεως αυτών εκ μέρους των γονέων τους εις τον Κύριον• και είναι εν πάση περιπτώσει η εισαγωγή αυτών εις τον γενικόν κύκλον των μαθητών του Χριστού. Συμβολίζει δε ζωηρώς η τελετή αύτη τον καθαρισμόν της ψυχής από της ακαθαρσίας της αμαρτίας, όστις καθαρισμός πρέπει να εκτελεσθή εν τω ανθρώπω διά του Αγίου Πνεύματος, και τούτο είναι το άλλο εκείνο Βάπτισμα, το πνευματικόν και άόρατον, το οποίον μόνος ο Χριστός δύναται να ενεργήση. Πρέπει να βαπτισθώσιν οι ομολογήσαντες πίστιν εις τον Κύριον Ιησούν Χριστόν ως ατομικόν αυτών Σωτήρα εάν μη τυγχάνωσιν ήδη βεβαπτισμένοι. Επίσης και τα τέκνα των ήδη ομολογησάντων την πίστιν ταύτην και γενομένων μελών της ορατής Εκκλησίας. Οι άπαξ βαπτισθέντες εις το όνομα της Τριάδος εις οιανδήποτε Χριστιανικήν Εκκλησίαν δεν αναβαπτίζονται, καθότι εξεπληρώθη εις αυτούς η εντολή του Κυρίου. [...]»

Ελληνική Ευαγγελική Εκκλησία, Ομολογία Πίστεως της Ελληνικής Ευαγγελικής Εκκλησίας. Ανακτήθηκε από:

[http://www.gec.gr/index.php?option=com\\_content&view=article&id=3&Itemid=29](http://www.gec.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=3&Itemid=29) (15-7-16).

ΒΘ: II.iii.

\* \* \*

### **Ομολογία Πίστεως της Ελληνικής Ευαγγελικής Εκκλησίας: Το Κυριακό Δείπνο ή Ευχαριστία**

«Άρθρον 22ον, Περί των τελετών

[...] Το Κυριακόν Δείπνον ή η Ευχαριστία είναι η τελετή της κοινωνίας μετά του Χριστού και μετά του λαού Αυτού, εν η δίδεται και λαμβάνεται ο άρτος και ο οίνος προς ευγνώμονα ανάμνησιν Εκείνου και της επί του Σταυρού θυσίας Αυτού. Πάντες δε οι εν πίστει λαμβάνοντες ταύτα πνευματικώς μετέχουσι του σώματος και του αίματος του Κυρίου Ιησού Χριστού προς παρηγορίαν, τροφήν και αύξησιν αυτών εν τη χάριτι. Πάντες οι ποιήσαντες δημοσία ειλικρινή ομολογίαν πίστεως εις τον Κύριον Ιησούν Χριστόν και ασκούντες υποταγήν εις τον νόμον Αυτού, μετά προηγουμένην αυτεξέτασιν δικαιούνται να προσέλθωσιν εις το Κυριακόν Δείπνον. [...]

Ελληνική Ευαγγελική Εκκλησία, Ομολογία Πίστεως της Ελληνικής Ευαγγελικής Εκκλησίας.

Ανακτήθηκε από:

[http://www.gec.gr/index.php?option=com\\_content&view=article&id=3&Itemid=29](http://www.gec.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=3&Itemid=29) (15-7-16).

ΒΘ: II.iii.

\* \* \*

### **Ομολογία Πίστεως της Ελληνικής Ευαγγελικής Εκκλησίας: η αντίληψη της Ευαγγελικής Εκκλησίας για τις τελετές (μυστήρια)**

«Άρθρον 22ον, Περί των τελετών

Αναγνωρίζομεν δύο τελετάς - το Βάπτισμα και το Δείπνον του Κυρίου - αίτινες συνεστήθησαν υπό του Χριστού ως σημεία και σφραγίδες της Καινής Διαθήκης, κυρωθέντα εν τω πολυτίμω αίματι Αυτού, προσέτι δε ως μέσα χάριτος, διά των οποίων όχι μόνον ζωογονείται αλλά και ενισχύεται και παρηγορείται η πίστις ημών επ' Αυτόν, και ως διατάξεις, διά της εκτελέσεως των οποίων η Εκκλησία Αυτού καλείται να ομολογή τον Κύριον αυτής και να διακρίνηται ορατως από του λοιπού κόσμου [...].»

Ελληνική Ευαγγελική Εκκλησία, Ομολογία Πίστεως της Ελληνικής Ευαγγελικής Εκκλησίας.

Ανακτήθηκε από:

[http://www.gec.gr/index.php?option=com\\_content&view=article&id=3&Itemid=29](http://www.gec.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=3&Itemid=29) (15-7-16).

ΒΘ: II.iii.

\* \* \*

### **Η αντίληψη της Ευαγγελικής Εκκλησίας για τα μυστήρια γενικά**

«Η Ευαγγελική Εκκλησία αναγνωρίζει και εφαρμόζει τις τελετές της Θείας Ευχαριστίας, του Γάμου και της Βάπτισης. Σε αυτές δεν προσδίδει την έννοια του μυστηρίου. Δεν θεωρεί, λοιπόν, ότι κάτι

το "θαυματουργικό" λαμβάνει χώρα κατά την τέλεσή τους. Ούτε και τις βλέπει ως μέσα που τα διαχειρίζεται η Εκκλησία δια των οποίων διοχετεύεται η θεία χάρη για την σωτηρία των ανθρώπων. Επιπλέον για την Ιεροσύνη, το Ευχέλαιο, το Χρίσμα και την Εξομολόγηση αρνείται όχι μόνο τον ορισμό τους ως μυστήρια αλλά και την ίδια τη βασιμότητά τους σε σχέση πάντα με τα όσα διδάσκει η Αγία Γραφή.»

Ελληνική Ευαγγελική Εκκλησία, Ομολογία Πίστεως της Ελληνικής Ευαγγελικής Εκκλησίας.  
Ανακτήθηκε από:

[http://www.gec.gr/index.php?option=com\\_content&view=article&id=4&Itemid=48](http://www.gec.gr/index.php?option=com_content&view=article&id=4&Itemid=48) (15-7-16).